

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Historicko správní vývoj města Svitavy od roku 1945 do
současnosti**

Alena Rouchalová

Bakalářská práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alena ROUCHALOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Historicko správní vývoj města Svitavy od roku 1945 do současnosti**

Zásady pro vypracování:

Správa města v letech 1945 - 1989
Správa města po roce 1989
Správa města od roku 2003 do současnosti

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury.

CHARBUSKÝ, M.: Veřejná správa, správa měst a obcí. Univerzita Pardubice, 2004

FIKEJZ, R., VELEŠÍK, V.: Kronika města Svitavy. 1. vydání. Svitavy

FIKEJZ, R., SKALNÍKOVÁ, E.: Okres Svitavy. 1. vydání. Svitavy: 1997

KOPECKÝ, J.: Svitavy a jejich kraj v minulosti. 1. vydání. Svitavy: 1946

SKŘIVÁNEK, M.: Odsun Němců ze Svitavska 1945-1947. 1. vydání. Hradec Králové: Historický klub, 1995

Pamětní spis města Svitav. Svitavy

MĚSTSKÉ MUZEUM A GALERIE VE SVITAVÁCH: Svitavy včera a dnes = Zwittau gestern und heute. 1. díl. Svitavy: 2002.

Www.svitavy.cz [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.svitavy.cz/>>.

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 30. června 2009

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2010

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Robert Bařa, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 7. července 2009

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 23. 4. 2010

Alena Rouchalová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat panu PhDr. Miloši Charbuskému, CSc. za vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a připomínky, svitavskému historikovi panu Mgr. Radoslavu Fikejzovi, který mi poskytl potřebné literární prameny, tajemníkovi MěÚ panu Bc. Lubomíru Dobešovi za objasnění změn, které proběhly na MěÚ v době reforem a pracovníkům Městské knihovny ve Svitavách.

ANOTACE

Bakalářská práce popisuje správní vývoj města Svitavy po druhé světové válce až do současnosti.

Práce se skládá ze tří kapitol.

První kapitola pojednává o správě města po druhé světové válce do roku 1990. Druhá se věnuje správě města během probíhajících reforem do roku 2003. Třetí je zaměřená na současnost.

KLÍČOVÁ SLOVA

Svitavy, národní výbor, veřejná správa, městský úřad

TITLE

Historically Administrative Development of the Town Svitavy since 1945 to Present

ANOTATION

The bachelor work describes administrative development of the Town Svitavy after Second World War until to present. This work consists of three parts.

The first chapter treats of administrative of the town after Second World War to 1990 year. Second part attends to administrative the town during running reforms to 2003 year. The third is focused present.

KEYWORDS

Svitavy, public administration, people`s committee, municipal office until

Obsah

Úvod	9
1. Správa města v letech 1945 – 1989	10
1.1. Svitavy po osvobození	10
1.2. Národní výbory	11
1.3. Počátky obnovení správy města	12
1.4. Okresní národní výbor ve Svitavách (1. 1. 1949)	16
1.5. Okres Svitavy – ONV ve Svitavách (1. 7. 1960)	18
2. Správa města po roce 1989	21
2.1. Reforma veřejné správy 1990	21
2.2. Reforma veřejné správy (II. etapa)	22
3. Správa města od roku 2003 do současnosti	23
3.1. Symboly města	24
3.1.1. Znak	24
3.1.2. Vlajka	24
3.2. Orgány města	25
3.2.1. Zastupitelstvo	25
3.2.2. Rada města	27
3.2.3. Starosta	27
3.2.4. Místostarosta	28
3.3. Městský úřad Svitavy	28
3.3.1. Tajemník	29
3.3.2. Odbor dopravy	29
3.3.3. Odbor financí	30
3.3.4. Odbor investiční	32
3.3.5. Odbor pro projednávání přestupků	33
3.3.6. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	33
3.3.7. Odbor správy majetku	35
3.3.8. Odbor školství a kultury	37
3.3.9. Odbor vnitřních věcí	38
3.3.10. Odbor výstavby	39
3.3.11. Odbor životního prostředí	40
3.3.12. Odbor živnostenský	41
3.3.13. Odbor kancelář starosty a tajemníka	42
3.4. Městská policie	43
3.5. Krizový štáb	45

3.6. Bezpečnostní rada	45
Závěr	46
Seznam použité literatury	48
Seznam zkratek	50
Seznam obrázků	50
Seznam tabulek	50

Úvod

Tématem bakalářské práce je historicko-správní vývoj města Svitavy po 2. světové válce. V tomto městě jsem se narodila a žiji tam dodnes. Navštěvovala jsem zdejší školské ústavy a vykonávala praxi na Městském úřadě. Tam mě velice zaujala práce zaměstnanců a celkový chod a správa města. Protože už jsem znala současnost, chtěla jsem se dozvědět také něco o historii jeho správy. Při shromažďování materiálů mě zaujalo právě období po 2. světové válce, kdy ve městě naprosto nic nemělo řád a nefungovalo.

V první kapitole je přiblížen stav města těsně po osvobození, dále jeho správní rozvoj a rozšiřování za socialistického režimu až do roku 1989 a také je lehce nastíněn také hospodářský a kulturní rozkvět.

Druhá kapitola je zaměřena na období po roce 1989, zejména vliv první a druhé etapy reformy veřejné správy a její dopad na Svitavy.

Ve třetí kapitole se věnuji současnému stavu města, jednotlivým orgánům a vnitřnímu uspořádání Městského úřadu.

Cílem této práce je podat přehled o důležitých změnách, které se udály v rámci formování správy města od druhé světové války na pozadí celostátních událostí a popsat formování hospodářského vývoje a rozvoj města.

1. Správa města v letech 1945 – 1989

1.1. Svitavy po osvobození

Obraz Svitav nedlouho po příchodu Rudé armády může být citován slovy očitého svědka: „*Připadá to dnes jako těžký sen, ale pravdou je, že v prvních květnových dnech po osvobození nebylo zde ničeho než chaos. Nebylo úřadů, nebylo obchodů ani továren, nebylo hostinců, hotelů, nebylo veřejných institucí, nebylo pošty, telegrafu, telefonu ani dopravních prostředků – dokonce nebylo ani lidí, kteří by se o to vše měli starat. Úřady byly od Němců opuštěny ve chvatu, inventář demolován, spisy a kartotéky spáleny nebo rozmetány....*“¹

Po porážce Německa byly obnoveny hranice i územní uspořádání okresů podle stavu k 29. září 1938.² Soudní okres Svitavy³ patřil společně se soudním okresem Jevíčko a Moravská Třebová k politickému okresu Moravskotřebovskému.⁴

Dne 9. května 1945 se v 17 hodin konala ustavující schůze **prozatímního (revolučního) národního výboru**, v jeho čele stál předseda **Josef Dědič**, místopředseda Antonín Macalík, jednatel Alois Hlinecký a členové. První úkoly prozatímního národního výboru byly: odhalit a pohřbit mrtvoly, kterých bylo více než 150, zajistit pro nové české obyvatelstvo ubytování a stravování, zabezpečit plynulou dodávky vody, plynu a elektřiny.

Vysídlení německého obyvatelstva bylo základní otázkou národní a demokratické revoluce. To probíhalo na základě postupimské konference vítězných mocností. První transporty Němců probíhaly již v červnu 1945 a to do Lanškrouna a Krnova, kde se nacházely větší shromažďovací střediska. Podle zvláštních směrnic byli z odsunu vyjmuti ti Němci, kteří byli nemocní a vrátili se z koncentračních táborů a nacistických vězení, podporovali český národ v boji proti nacismu nebo byli potřební k udržení provozu důležitých závodů. Roku 1946 odjelo ze sběrného střediska ve Svitavách 31 transportů, průměrně bylo v každém 1200 osob. Na 291 osob bylo zajištěno prozatímními místními orgány za trestné činy spáchané za okupace a za podílení se na rozbíjení Československa.

¹ BARTOŠ, J., aj. *Svitavy – dějiny a současnost města*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1987. str. 121.

² Mnichovský diktát

³ K soudnímu okresu Svitavy příslušely obce Březová, Čtyřicet Lánů, Dolní Rudná, Horní Hynčina, Hradec nad Svitavou, Javorník, Kamenná Horka, Moravská Chrastová, Moravská Radiměř, Moravský Lačnov, Muzlov, Ostrý Kámen, Sklené a Vendolí

⁴ RŮŽIČKA, J. s kolektivem. *Okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli, průvodce po fondech a sbírkách*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1972. str. 23, 43-46, 60

1.2. Národní výbory

Vznikaly již od roku 1944 na základě dekretu prezidenta E. Beneše a vládních nařízení čs. vlády v emigraci. Původně ilegální a později revoluční orgány na sebe postupně přebíraly funkce územní státní správy a samosprávy. Do roku 1948 prováděly svou činnost na základě Košického vládního programu a dekretů prezidenta republiky. Národní výbory existovali od roku 1945 do roku 1990 v návaznosti, že nižší stupeň je řízen vyšším. Jako orgány státní správy byly odpovědné vládě. Místní národní výbory (MNV) se zřizovaly v obcích. Vykonávaly činnosti stanovené zvláštními předpisy a působnost náležející dosud obecním starostům, zastupitelstvům a radě. Pro každý okres byly ustanoveny okresní národní výbory (ONV), stejně jako u obcí na ně přecházely pravomoci orgánů politické správy a samosprávy. Analogicky tomu bylo u zemí, pokud jde o zemské národní výbory (ZNV)⁵. Zvláštní postavení měla Praha, kde podle vládního nařízení č. 46/1945 Sb. působil Ústřední národní výbor a obvodní rady.

Orgány národních výborů byly plénum, rada, předseda (jeho náměstci) a komise. Plénum tvořili všichni členové národního výboru. V jeho rámci se rozhodovaly nejdůležitější otázky a současně byly z jeho středu voleny i další orgány. Rozhodovacím orgánem byla rada národního výboru. Naproti tomu komisím náleželo připravovat podklady pro jednání pléna či rady. V jejich čele stáli většinou členové rady (referenti). Předseda zastupoval národní výbor navenek, byl odpovědný za dodržování právních předpisů a plnění pokynů vyšších složek. Mimo to si ONV a ZNV vytvářely pro otázky zvláštní důležitosti poradní sbory.

Přestože jako obecný princip ústava stanovila, že výkon veřejné správy má být účelně decentralizován, vytvářela mnohem spíše prostor k centralizaci. V osmé hlavě počítala sice s institutem komunálního vlastnictví, který vymezila jako tu část národního majetku, jenž neměl celostátní význam a sloužil zcela nebo převážně obyvatelstvu některého správního celku, přičemž se předpokládalo, že komunální vlastnictví má být v rukách svazků lidové správy. V praxi však toto ustanovení realizováno nebylo, což vedlo k plné hospodářské závislosti územních celků a národních výborů na ústředních orgánech. Navíc i prostředky pro zajištění vlastních potřeb národních výborů byly zařazeny do jednotného hospodářského plánu, takže o nich rozhodovaly centrální orgány.⁶

⁵ Země Česká a Moravskoslezská

⁶ MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vydání. Praha. Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. str. 29 – 30. ISBN 80-7079-407-0

1.3. Počátky obnovení správy města

Dne 21. května ZNV v Brně jmenoval pro oblast Svitav komisaře, jímž se stal Karel Jiroušek. Současně vznikla i **oblastní správní komise pro soudní okres Svitavy**. Zajišťovala dohled nad Čtyřiceti Lány, Hradcem nad Svitavou, Moravským Lačnovem, Javorníkem, Ostrým Kamenem, Vendolím, Moravskou Radiměří, Kamennou Horkou a Skleným. Od doby založení oblastní správní komise byl správní vývoj značně komplikovaný, mimo jiné hlavně tím, že město usilovalo o zřízení vlastního okresu. ZNV v Brně 12. června 1945 souhlasil, aby se oblastní správní komise stala expoziturou ONV, který dočasně sídlil Jevíčku. ZNV ovšem stanovil podmínku, že expozitura bude vykonávat pouze výkonnou pravomoc, a normativní a hospodářsko-finanční zůstane v působnosti ONV. Když došlo ke změně sídla ONV z Jevíčka do Moravské Třebové, objevily se tendence oslabit pravomoci svitavské expozitury a soustředit státní správu do jednoho střediska. K omezení kompetencí došlo v srpnu 1945, oblastní správní komise řídila jen referáty bezpečnosti a průmyslu. Následujícího měsíce byly zjištěny nedostatky ve výkonu oblastní správní komise, jako např. zneužití moci při vydávání antifašistických legitimací nacistům a půlmiliónový dluh. Proto byla k 1. listopadu 1945 zrušena společně i s okresním soudem.⁷

Oblastní správní komise jmenovala v červnu 1945 **místní správní komisi** ve složení **Josef Dědič** (předseda), Josef Lukeš, Josef Stejskal, Bedřich Huppert, Josef Trach a Bohuslav Lněnička. V průběhu své existence zaměstnávala na 300 občanů, zřízenců a dobrovolníků a snažila se položit základy k rozvoji společenského života. Do Svitav přibyly jednotky československé tankové brigády a jednotky Rudé armády. Vojenský velitel města vydal Rozkaz č. 1. k udržení pořádku a normálního života ve městě. Rozkaz nařizoval:⁸

- 1) Všem orgánům moci, aby i nadále plnily své povinnosti.
- 2) Všem majitelům obchodních a průmyslových podniků, aby pokračovali ve své činnosti. Ceny zboží, potraviny atd. zůstávají takové, jaké byly před příchodem sovětských vojsk. Prodej lihových nápojů se zakazuje až na další rozhodnutí.
- 3) Místním orgánům moci i občanům, aby poskytovali veškerou pomoc při zajišťování normální práce ve školách, nemocnicích, ambulancích i v jiných kulturních i komunálních zařízeních a podnicích.

⁷ FIKEJZ, R., VELEŠÍK, V. *Kronika města Svitavy*. 1. vydání. Svitavy. Město Svitavy a Městské muzeum a galerie ve Svitavách, 2006. str. 232. ISBN 80-239-7488-2

⁸ BARTOŠ, J., aj. *Svitavy – dějiny a současnost města*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1987. str. 122.

- 4) Bohoslužby v kostelích i modlitebnách se vykonávají bez omezení.
- 5) Místním obyvatelům, aby odevzdali vojenskému veliteli všechny zbraně, náboje, vojenský materiál, vojenský majetek i radiové přístroje.
- 6) Všechny sklady a skladovací místnosti s veškerým majetkem, patřící německé vojenské moci, budou k dispozici sovětskému velení.
- 7) Vycházení se povoluje od 5.00 do 21.00 hodin místního času.
- 8) V noční době se nařizuje povinné zatemnění.

I přes omezující se pravomoci se svitavské orgány dále snažily o politický okres několika memorandy (prohlášeními), doloženými materiály a dokonce i veřejnou manifestací pracovníků Lidového divadla. Na tyto snahy reagovalo ministerstvo vnitra z počátku negativně, posléze slíbilo, že požadavek bude projednán na územní reorganizaci všeobecné vnitřní správy. Koncem roku 1945 byly místní správní komise nahrazeny místními národními výbory podle parity všech politických stran. Ve Svitavách se ustavující schůze **prvního MNV** konala **3. ledna 1946**, předsedou byl zvolen **Josef Dědič**, I. místopředsedou Josef Lukeš, II. místopředsedou Bedřich Huppert a III. místopředsedou Čeněk Hýbl. Zřízeny byly také komise (finanční, hospodářská, zásobovací, zdravotní a sociální, bezpečnostní, kulturní a školská).

Dekret prezidenta republiky ze září roku 1945 stanovil, že působnost Okresního soudu ve Svitavách se přenáší na Okresní soud v Moravské Třebové. Ale k 1. lednu 1947 byl obnoven v plném rozsahu a byl přestěhován na Dimitrovovu ulici. Přednostou soudu se stal JUDr. Alois Soušek a první rozsudek soud vydal 7. února 1947. Soud podléhal Krajskému soudu v Brně. V roce 1952 byly okresní soudy přejmenovány na lidové soudy a tento název byl zachován až do roku 1960.

Současně s upevňováním veřejné správy docházelo k vytváření veřejného života. Místní orgány věnovaly pozornost školství a kulturně výchovným zařízením. Byla opět otevřena česká obecná a měšťanská škola. Svou činnost zahájila učňovská škola, městská odborná škola pro ženská povolání, lidová škola zemědělská a gymnázium. Na přelomu let 1945 a 1946 měla velký význam státní odborná škola tkalcovská. Krátce po osvobození byl František Czack, profesor na Obchodní akademii v Chocni, pověřen, aby ve Svitavách připravil podmínky pro otevření prvního ročníku veřejné obchodní školy. Profesor připravil v červnu přijímací zkoušky a v září se začalo vyučovat. Správou školy byl pověřen Ing. Miloslav Dušek. Uchazečů bylo hodně, takže byly otevřeny dvě třídy, ale škola se již od počátku potýkala s potížemi jako např. nedostatek učitelů, pomůcek, nábytku a nevyhovující

místnosti pro výuku. Škola byla umístěna do budovy reálného gymnázia na Masarykově ulici. Během školního roku 1946 – 1947 se MNV dále snažil o zřízení obchodní akademie. To se povedlo v červnu 1947, kdy byla založena Obchodní akademie výnosem ministerstva školství. Do nové budovy se škola přestěhovala v listopadu 1948 na ulici T. G. Masaryka, kde sídlí dodnes.⁹ Zprovozněna byla také městská knihovna s čítárnou a místní kino. Několik ochotnických spolků, které působily ve Svitavách, založily Čapkovu scénu a Vojanovo divadlo. Na jaře 1946 se ochotnické spolky sloučily v Lidové divadlo a jejich prvním představením byla komedie Naši furianti od Ladislava Stroupežnického.

V průběhu obnovy běžného života se ve Svitavách vytvářela síť nově se rozvíjejícího průmyslu hlavně neznámých odvětví. Mezi ně patřila např. továrna Faros Rudolfa Rozmahela, která zpracovávala umělé hmoty a vyráběla z nich plastové hřebeny. Dalšími firmami byly Plastimat nebo Baklax Plastik. Tyto podniky postupně přecházely do užívání národnímu podniku Svitap. V roce 1946 zahájilo svou činnost výrobní družstvo Dřevojas, které založila skupina truhlářských dělníků zaměstnaných u malých živnostníků. Družstvo bylo na pár let součástí družstva Dřevotvar Pardubice, ale od devadesátých let opět působí samostatně.

Ve špatném stavu i nadále zůstávalo zdravotnictví, které fašisté zanechali v katastrofálním stavu. Zdravotní činnost plnilo jen několik řadových sester a lékařů ve sto let staré budově, takže naplňování jejich činnosti nebylo nikterak jednoduché. Rozvoj města se neobešel bez dalších potíží, které spočívaly v hanobení města, někteří se snažili žít bez práce, využívali různých intrik s cílem obohatit se.

V nadcházejících volbách si KSČ předsevzalo pozvednout životní úroveň pracujících, dokončit obnovu národního hospodářství a vypracování ústavy. Členové strany se snažili o vybudování lepších Svitav, agitovali a snažili se jít ostatním občanům příkladem. Své snahy a svou sílu završili demonstrací 1. Máje 1946.

Voleb se zúčastnily 4 politické strany. Československá strana lidová, Československá sociálně demokratická strana, Československá národně socialistická strana a KSČ. Komunistická strana získala ve Svitavách 2436 (54 %) hlasů, čímž převýšila celostátní průměr téměř o 16 % hlasů. I přes většinový podíl členů, který KSČ měla v MNV, se snažila o spolupráci s ostatními politickými stranami. Avšak ani tak se neobešla bez kritiky členů ostatních stran.

⁹ FIKEJZ, R., VELEŠÍK, V. *Kronika města Svitavy*. 1. vydání. Svitavy. Město Svitavy a Městské muzeum a galerie ve Svitavách, 2006. str. 262. ISBN 80-239-7488-2

Z VIII. sjezdu vycházel Dvouletý hospodářský plán obnovy a výstavby republiky v letech 1947 a 1948. Ten se začal realizovat od 2. ledna 1947, iniciativu vzali komunisté pevně do svých rukou, agitovali za plnění úkolů dvouletky a zvyšování produktivity práce. Buržoazie, která rozpoutala kampaň na přijetí Marshallova plánu, ve Svitavách neuspěla. Svitavští komunisté se postavili za hospodářskou smlouvu se SSSR, která byla právě ve fázi projednávání.

Vnitropolitický neklid se i nadále zvyšoval. I když se všechny politické strany zavázaly ke spolupráci, projevovala se značná roztříštěnost, která byla podnětem k politické krizi. Za komunisty stála značná část svitavského obyvatelstva hlavně proto, že bojovali proti byrokracii, protekci, boháčům a za znárodnění. Známé komunistické heslo „*Kupředu, zpátky ni krok*“ neslo filosofii získání většiny národa v nadcházejících parlamentních volbách. Vymezili si revoluční požadavky (znárodnění všech průmyslových závodů nad 50 zaměstnanců a uskutečnění pozemkové reformy), čímž se snažili, aby národní revoluce byla revolucí socialistickou.

Krise vyvrcholila v únoru 1948. Ve Svitavách měla ráz manifestace na svitavském náměstí. Komunistická strana byla na nadcházející události naprosto připravena. Předešla sabotážím a krádežím v závodech vybudování pohotovostních oddílů. Ozbrojené dělnické milice sloužily během únorových dnů téměř nepřetržitě. Zajišťovaly plynulý chod závodů, důležitých veřejných institucí, podílely se na ochraně veřejného pořádku. Ve Svitavách byl upevněn výkon MNV doplněním zástupců obrozených stran Národní fronty, jinak panoval ve městě všeobecně klid.¹⁰

Dne 25. února 1948 byla přijata Gottwaldova zpráva o demokratickém vyšetření politické krize, tím bylo umožněno pod vedením KSČ uskutečnit socialistické přeměny. Ve Svitavách se obrozená Národní fronta stala základnou pro sjednocení a spolupráci všech sil ve městě.

Nedlouho poté byla přijata nová ústava (Ústava 9. května), která sice vycházela z principů parlamentní demokracie, ale svou funkcí odpovídala stanoviskům komunistů. Ústava definovala ve svých Základních člancích vládu jako nejvyšší orgán moci vládní a výkonné, odpovědný Národnímu shromáždění. Národní výbory označila jako nositele a vykonavatele státní moci v obcích, okresech a krajích. Soustavu národních výborů tvořily místní, okresní a krajské národní výbory a byl jim svěřen výkon veřejné správy ve všech

¹⁰ BARTOŠ, J., aj. *Svitavy – dějiny a současnost města*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1987. str. 136.

oborech. Ústava konečně stanovila, že správní soustava republiky je založena na krajském zřízení, přičemž kraje se dělily na okresy a ty dále na obce. Ústava ale nepočítala s existencí územní samosprávy, i když jako obecný princip stanovila, že výkon veřejné správy má být účelně decentralizován, směřoval spíše k centralizaci. Počítala i s institutem komunálního vlastnictví, ale v praxi realizováno nebylo, a všechny územní celky byly hospodářsky závislé na ústředních orgánech.¹¹

Dne 1. ledna 1949 na základě přijatých zákonů Ústavodárným národním shromážděním byla provedena demokratizace územní správy. Podle zákona č. 280/1948 Sb. bylo zemské zřízení zrušeno a nahradilo jej zřízení krajské. Bylo ustanoveno 19 krajů, které se dále členily na 270 okresů.

1.4. Okresní národní výbor ve Svitavách (1. 1. 1949)

Svitavy se staly součástí Brněnského kraje a od **1. února 1949** zde začal působit ONV, jehož prvním předsedou byl **Bohuslav Lněnička**, v dalších letech se v roli předsedy vystřídali Josef Šoukal, Josef Rybák, Bohuslav Ďásek, Adolf Brokl a Karel Měšťan. Bezpečnostním referentem se stal Jan Mlejnek, zemědělským referentem Václav Patočka, předsedou vyživovacího a zásobovacího referátu byla Cecilie Klimešová, předsedou finančního referátu František Záruba. Svitavský okres měl rozlohu 320 km², spravoval 32 obcí a měl celkem 28 391 obyvatel. MNV umístil nové okresní úřady ve vilách bývalých továrníků.¹²

Svitavští občané silně podporovali stanoviska KSČ a svoje postoje vyjadřovali na každoročních oslavách 1. máje (Svátku práce) a 9. května (Dne osvobození). Svůj souhlas s politikou KSČ prokázali Svitavští při volbách do národních výborů v roce 1954. MNV představil svým voličům nový akční program: vybudovat ze Svitav s pomocí občanů socialistické město. Volební účast byla téměř 100% a do MNV bylo zvoleno 65 členů.

Svou loajalitu občané nejvíce dokazovali růstem produktivity práce zejména před významnými výročími a akcemi. Nejvíce se na růstu produktivity podíleli zaměstnanci národního podniku Vigona, který byl založen v roce 1949 a položil základy socialistické tradici zdejšího textilnictví. Podnik měl celkem 11 závodů, z toho 3 byly přímo ve Svitavách,

¹¹ MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vydání. Praha. Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. str. 30. ISBN 80-7079-407-0

¹² FIKEJZ, R., VELEŠÍK, V. *Kronika města Svitavy*. Svitavy. 1. vydání. Město Svitavy a Městské muzeum a galerie ve Svitavách, 2006. str. 263. ISBN 80-239-7488-2

a stal se jedním z největších bavlnářských podniků v republice. Dalším významným odvětvím svitavského průmyslu bylo lnářství. Národní podnik Technolen vyráběl lněné tkaniny, pracovní obleky, prostěradla atd. Všechny zmíněné podniky plnily úkoly stanoveny pětiletkou a v průběhu padesátých let se postaraly o řadu významných zlepšení v rámci sociální oblasti svých zaměstnanců. Podíleli se na výstavbě lékařského střediska a zubní ambulance, přispěli na stavbu jeslí a mateřské školy. Záměrem první pětiletky bylo vybudovat podniky se zaměřením na strojírenství. Tak vznikl ve Svitavách národní podnik TOS. Tento závod nabízel uplatnění hlavně mužům, oproti ostatním podnikům, které zaměstnávaly hlavně ženy, a měl velký význam pro svitavskou ekonomiku. Během padesáti let silně vzrostl i počet jeho zaměstnanců. V roce 1948 zaměstnával kolem 170 dělníků, o deset let později to bylo už kolem 990.

Výstavba města probíhala dynamicky a MNV začal mít problémy s nedostatkem objektů pro podniky, instituce a školy. Svitavy se také potýkaly se zastaralým bytovým fondem a i nadále zůstávaly „pohraničním městem“ s velkou mírou migrace obyvatelstva. První výstavba bytů probíhala od roku 1956 a zasloužily se o ni národní podniky Vigona a TOS. V roce 1957 se přistoupilo k družstevní bytové výstavbě, ale protože realizace byla v počátcích, občané k ní neměli příliš velkou důvěru. První bytové družstvo bylo založeno 1959 a mělo 15 členů. Bytová výstavba byla trvalým problémem a měla velký podíl na stagnaci počtu obyvatelstva ve městě. Při sčítání lidu v roce 1950 žilo ve Svitavách 10 341 obyvatel, během deseti let stoupl počet obyvatel na 13 878, ale jen díky tomu, že k městu byl připojen Moravský Lačnov a Čtyřicet Lánů.

Budování socialismu probíhalo ve všech směrech, ať už průmyslu, obchodu, kultury, sportu, zemědělství či dopravy. Jednou z nejvýznamnějších etap byla socializace obchodu, živností a řemesel. Vznikaly podniky jako družstvo Jednota a národní podnik Pramen, specializované obchody např. Masna, Tep, Kovomat, Jas aj. Velkým rozvojem prošlo zemědělství, které v té době nebylo příliš rozšířené, a jeho význam na kultivaci města nebyl zdaleka tak velký. Socializace zemědělství probíhala v rámci jednotných zemědělských družstev (JZD), na kterých se usneslo Národní shromáždění v roce 1949. Ve Svitavách zakládání JZD neprobíhalo podle představ IX. sjezdu KSČ. Někteří soukromě hospodařící rolníci se nespokojili s myšlenkou družstevního zemědělství a vyvolávaly spory a obavy z budoucnosti.

V oblasti kultury vznikaly závodní kluby při národních podnicích TOS, Vigona aj. Velmi se proslavila ochotnická scéna Lidového divadla, která je spojena se jmény Jiří Kareš a Marie Votavová. Pro kulturní život ve městě bylo velkým přínosem znovuotevření muzea,

kteře prošlo výraznou rekonstrukcí a opravami, při kterých svitavští občané našli svitavský poklad, stříbrné mince o hmotnosti přes 23 kg, ty byly předány Moravskému muzeu v Brně. Rozvojem prošla i městská knihovna, jejíž knižní fond se rozšířil na 4692 titulů.¹³

1.5. Okres Svitavy – ONV ve Svitavách (1. 7. 1960)

Koncem 50. let se začaly v hospodářství projevat vážné strukturální problémy. Současně byla formulována teze, podle níž byl již vybudován socialismus a měl být zahájen přechod ke komunistické společnosti. Ta byla i východiskem pro reformu veřejné správy. Zákon o národních výborech byl přijat koncem května 1960 a krátce na to v červenci byla vydána nová ústava (ústavní zák. č. 100/1960 Sb.), podle níž se změnil název státu na Československou socialistickou republiku. Jejím jádrem bylo, že NV se měly postupně stát společenskými organizacemi pracujících, přičemž jejich prostřednictvím se občané měli bezprostředně podílet na řízení státu. Soustavu NV tvořily KNV, ONV, MěstNV a MNV. Kolektivními orgány byly plénum, rada a komise.

Nové úpravě NV předcházelo přijetí zákona č. 36/1960 Sb., jímž bylo uskutečněno nové územní rozčlenění státu: zachováno zůstalo dělení na kraje, okresy a obce, avšak počet krajů se snížil na 10¹⁴ a okresů na 108.

Nové rozdělení státu narušilo přirozené vazby uvnitř regionů, došlo k oslabení tradičních center (např. Olomouce, Zlína, Pardubic) a územní celky byly vyměřovány bez ohledu na potřeby obyvatel.

Pokus o reformu místní správy však nebyl úspěšný. Centralizované řízení společenských procesů, zejména ekonomiky se dostalo do konfrontace s pokusy o decentralizaci. NV měly zajišťovat potřeby svých regionů, ale současně respektovat i celostátní zájmy, to znamenalo, že jejich činnost byla regulována vládou a ústředními orgány státní správy. Proto byla v roce 1967 přijata nová ústava (v pořadí již třetí), která upravovala národní výbory (zákon č. 69/1967 Sb.).¹⁵

¹³ BARTOŠ, J., aj. *Svitavy – dějiny a současnost města*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1987. str. 137 - 153.

¹⁴ Západočeský, Jihočeský, Severočeský, Východočeský, Středočeský, Jihomoravský, Severomoravský, Západoslovenský, Východoslovenský, Západoslovenský a Středoslovenský

¹⁵ MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vydání. Praha. Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. str. 33 – 35. ISBN 80-7079-407-0

Správní reorganizace v roce 1960 vedla k tomu, že z okresu Svitavy a podstatných částí okresů Moravská Třebová, Litomyšl a Polička byl zřízen nový velký okres Svitavy, který byl spravován jediným ONV ve Svitavách. V době svého vzniku spravoval na 133 obcí s rozlohou 1335 km² a počtem obyvatel 105 342. Okres Svitavy se zařadil mezi největší ve Východočeském kraji a podléhal krajskému národnímu výboru v Hradci Králové.

V roce 1960 se zvětšilo i samotné město sloučením se sousedními obcemi Čtyřicet Lánů a Moravský Lačnov. Katastr města se rozšířil na 3133 ha, počet domů stoupl na 3561 a počet obyvatel na 13 878. Ve zmíněných obcích přijímali zpočátku integraci s nedůvěrou. Proti se při místním hlasování vyslovilo 64 % obyvatel Čtyřiceti Lánů.

Voleb do národních výborů v červnu 1960 se zúčastnilo v novém okrese 99,59 % voličů. Bývalý MNV ve Svitavách se stal městským národním výborem, jehož představitelem byl Karel Měšťan, a to až do roku 1964, kdy jej vystřídal Jan Mlejnek.

Po územní reorganizaci již nevyhovoval svitavský územní plán z roku 1956, a proto byl od základů přepracován. K budování sídlišť se přikročilo v roce 1964, kdy se situace ve Svitavách stabilizovala. V souladu s novým plánem byla bytová a průmyslová výstavba umísťována do jednotlivých lokalit již se záměrem, jak by město mělo vypadat v budoucnu. V letech 1964 – 1971 ve Svitavách vyrostlo 469 bytů, především družstevních. V téže době si občané postavili – poprvé po válce – prvních 20 rodinných domů. Vznikla menší sídliště v Riegrově a Olbrachtově ulici, sídliště B. Martinů. Tíživý bytový problém však vyřešen nebyl a ve Svitavách jako v jediném okresním městě východočeského kraje se tehdy počet obyvatel nezvýšil.

Po ekonomické stránce byl vývoj Svitav značně dynamický. Průmyslové podniky i zemědělská družstva plnily plány na více než 100%. Důkazem bylo i to, že obraty podniků závratně rostly a rostly i mzdy zaměstnanců. Zvyšovala se také životní úroveň, potřeba vybavenosti domácností předměty dlouhodobé spotřeby a prudký nárůst zaznamenal také motorismus. Také v oblasti kultury a tělovýchovy probíhal značný rozvoj. Byl založen např. pěvecký sbor Dalibor, který působí dodnes.¹⁶

V roce 1966 se začaly částečně projevovat opoziční projevy pravice, které poukazovaly na nedostatky ve stranické práci a veřejném životě. Byly pořádány konference, kde pravicově smýšlející občané poukazovali na neřešené problémy a na konzervatismus systému. Situace se stávala stále složitější a pravice zvyšovala svůj vliv na ONV a MěstNV.

¹⁶ BARTOŠ, J., aj. *Svitavy – dějiny a současnost města*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1987. str. 154 - 182.

Celý republikový problém vyvrcholil příjezdem spojeneckých vojsk v srpnu 1968, který byl ze strany SSSR chápán jako „internacionální pomoc na obranu socialismu v Československu“. Ve městě se na protest objevily protisovětská hesla, letáky a plakáty požadující odchod vojsk, přejmenování ulic a vyhlášení neutrality. Okresní výbor KSČ se snažil zachovat klid ve městě a zajistit plynulý chod. Politickou krizi doprovázel také zhoršující se stav národního hospodářství.¹⁷

Proces konsolidace v roce 1969 pokračoval i nadále v 70. letech a měl velmi kladné ohlasy. Stabilizační opatření, které KSČ stanovilo, přesvědčilo obyvatele města o správnosti politického směru a vedly k upevnění důvěry. To opět znamenalo, že se průmyslové a zemědělské podniky zaměřili na růst produktivity práce a zvyšování efektivnosti a kvality výroby. Dokladem důvěry a podpory svitavských občanů politice KSČ se staly první volby do zastupitelských orgánů po krizovém období v roce 1971, které měly téměř 100% účast.

V důsledku pokračující integrace se připojily ke Svitavům od 1. ledna 1976 obce Hradec nad Svitavou, Javorník a Opatovec. Velká pozornost byla věnována bytové otázce, v roce 1977 bylo dokončeno sídliště U nádraží i s dobrou občanskou vybaveností. V roce 1982 byla dokončena první etapa výstavby sídliště Svitavy-Lány.

¹⁷ FIKEJZ. R. *Zmizelá Morava – Svitavy*. 1. vydání. Praha – Litomyšl. Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, 2010. str. 51. ISBN 978-80-7432-024-8

2. Správa města po roce 1989

2.1. Reforma veřejné správy 1990

Podmínky, které směřovaly k prvním záměrům reformy veřejné správy v České republice po svržení komunistického režimu v listopadu 1989, byly dány tehdejší ekonomickou a politickou situací. Z hlediska státního zřízení byla ČR jednou ze dvou součástí federativního státu Československé socialistické republiky, tzn., že se centrální vládní úroveň sestávala ze dvou úrovní vlád: vlády federativní a vlád dvou republik, České a Slovenské. Pod touto vrcholnou úrovní byly tři úrovně státní správy – krajská, okresní a místní. Model byl kopií systému SSSR s výrazem tuhého centralismu.

Návrh reformy územní správy projednáváný rozhodujícími politickými silami v únoru 1990 předpokládal její rozvržení do dvou etap. První měla být základem zejména pro obecní zřízení v takové podobě, v jaké existuje dnes. Současně byla rušena i soustava národních výborů. Součástí první fáze bylo také připravit zákon o obcích, zákon o volbách do obecních zastupitelstev, zákonnou úpravu postavení a působnosti druhého stupně územních orgánů státní správy a zákon o hl. městě Praze. Přijetí těchto zákonů znamenalo změnu dosud platné Ústavy, k čemuž došlo přijetím ústavního zákona č. 293/1990 Sb., o změně úst. Zákona o československé federaci a o zkrácení volebního období národních výborů.

Nebyla však dořešena otázka druhého stupně samosprávy, protože krajské národní výbory byly zrušeny bez náhrady. Na nejnižším územním stupni vykonávaly veřejnou správu obce, jako jednotky územní samosprávy, zatímco na stupni okresním byly zřízeny okresní úřady jako orgány státní správy s všeobecnou působností, vedle nich také působily tzv. dekoncentrované orgány státní správy pro některé její úseky (např. finanční úřady, pracovní úřady, celní úřady a jiné).

Zřízení vyšších územně samosprávných celků proběhlo na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb. a krajské orgány začaly vykonávat vlastní činnost od 1. ledna 2001 na základě zákona 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. Na 14 krajských úřadů tak přešla část kompetencí z ústředních orgánů a krajských úřadů.¹⁸

Nedlouho po událostech 17. listopadu se ve Svitavách začalo formovat OF (Občanské fórum). Jeho představitelům (např. Jiřímu Brýdlovi, Miroslavu Sychrovi, Petru Hošpesovi,

¹⁸ VIDLAKOVÁ, O. *Reformy veřejné správy*. Pardubice. Univerzita Pardubice, 2000. str. 23 – 42. ISBN 80-7194-290-1

Břetislavu Vévodovi, Valdemaru Fochlerovi a dalším) se podařilo získat prostory pro svou činnost v budově bývalé NF. Později začaly nejen ve Svitavách ale i v okolí vznikat nové politické strany. Všechny politické strany směřovaly svou činnost ke svobodným parlamentním a komunálním volbám v roce 1990.¹⁹

Na základě zákona č. 367/1990 Sb. o obcích byly ustanoveny nové orgány. Městem byla obec, ve které do počátku tohoto zákona působil městský národní výbor. Orgány města tvořily obecní zastupitelstvo, obecní rada, starosta. 23. a 24. listopadu proběhly volby do zastupitelstev měst a obcí. Do obecního zastupitelstva byla zvolena koalice 1990 (OF, ČSL, SZ) s 46,9% podílem, KSČM s 27,4% podílem a Svitavská koalice (ČSSD, ČSS, ČSZ) s 23,6% podílem. Starostou byl zvolen Jiří Brýdl, místostarostou Václav Koukal. V rámci první etapy reformy veřejné správy byl okres Svitavy začleněn do Pardubického kraje se sídelním městem Pardubice.²⁰

2.2. Reforma veřejné správy (II. etapa)

V následující druhé fázi se jednalo o přenos kompetencí ze zrušených okresních úřadů. Jejich činnost byla ukončena ke dni 31. 12. 2002 a k 1. lednu 2003 byly jejich působnosti přeneseny na kraje, obce s rozšířenou působností a některé jiné správní úřady. Okresy, jako územně samosprávné celky ale zrušeny nebyly, a dodnes společně s obcemi tvoří základ územního členění státu – jak stanovuje zákon č. 36/1960 Sb. o územním členění státu.

Cílem reformy veřejné správy byla dekoncentrace a decentralizace veřejné správy a přiblížení veřejné správy občanovi.

¹⁹ FIKEJZ, R. *Zmizelá Morava – Svitavy*. 1. vydání. Praha – Litomyšl. Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, 2010. str. 52. ISBN 978-80-7432-024-8

²⁰ FIKEJZ, R., VELEŠÍK, V. *Kronika města Svitavy*. Svitavy. 1. vydání. Město Svitavy a Městské muzeum a galerie ve Svitavách, 2006. str. 337. ISBN 80 – 239 – 7488 - 2

3. Správa města od roku 2003 do současnosti

Obrázek 1: Mapa

Zdroj: www.svitavy.cz

Okresní úřad ve Svitavách byl zrušen a jeho kompetence přešly na pardubický krajský úřad a MěÚ Svitavy. Svitavy se staly obcí III. typu – obce s rozšířenou působností.

Z jednání rady města dne 9. 9. 2002 bylo ustanoveno organizační schéma MěÚ Svitavy k 1. 1. 2003. Celkový počet úředníků byl navýšen z původních 87 na 165. Z toho bylo 72 zaměstnanců bývalého OKÚ, kteří přešli se svými agendami na město delimitací (vymezení působnosti), 2 zaměstnanci OKÚ bez konkrétní agendy, kteří také přešli na město delimitací a zbývající 4 delimitovaná úřední místa bez konkrétních zaměstnanců OKÚ. Nově byl zřízen odbor státní sociální podpory, na který přešlo 37 zaměstnanců bývalého OKÚ.

Velký problém nastal s nedostatkem prostoru pro umístění nových úředníků, nakonec byly využity prostory zrušeného OKÚ, ale pouze na přechodné období. Ve Svitavách musela být zřízena také spisovna pro ukládání úředních listin.

Od posledních administrativních změn hranic okresů k 1. lednu 2007 je svitavský okres rozčleněn na 116 obcí, z toho je 7 měst (Litomyšl, Polička, Moravská Třebová, Jevíčko, Brzové nad Svitavou, Bystré, Svitavy) a 1 městys (Svojanov). Svitavy měly k 1. 1. 2005 17 322 obyvatel a tvoří kulturní a správní centrum pro okolních 26 obcí s dalšími téměř 13 000 obyvateli. Jsou také důležitým průmyslovým centrem. Historickou tradici tady má

textilní a strojírenský průmysl, který je reprezentován firmami Svitap J.H.J., Vigona, a. s. a TOS, a. s. Zahraniční kapitál je zde zastoupen americkou firmou Westvaco, s. r. o.

3.1. Symboly města²¹

Základními symboly jsou znak a vlajka, které byly městu Svitavy uděleny 9. března 1998 předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Základní kodifikace symbolů města je závazná a nelze ji modifikovat.

3.1.1. Znak

Vychází z historického erbu města, v jehož popisu se jako barvy města uvádějí modrá a stříbrná (bílá), ve znaku doplněné o červenou a zlatou (žlutou). **Obrázek 2: Znak města**

V modrém štítě je stříbrná kvádromaná hradba se čtyřmi stínkami, s otevřenou branou se zlatými vraty a černým kováním. Z hradby vynikají dvě pootočené čtyřhranné dvoupatrové věže, každá se dvěma černými okny nad sebou v levé části. Věže mají červené stanové střechy se zlatými makovicemi, mezi věžemi je zlatá hlava tura domácího s krkem. Doplňující nápis SVITAVY se umísťuje pod znakem na středové ose.

Znak města mohou běžně používat orgány města a městem zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby. K použití znaku města jinými subjekty je nutný souhlas rady města. Žádost o udělení souhlasu se předkládá písemně prostřednictvím odboru vnitřních věcí městského úřadu. Současně s povolením použít městský znak žadatel obdrží vzor znaku a podmínky jeho použití.

3.1.2. Vlajka

Obrázek 3: Vlajka města List tvoří čtyři vodorovné pruhy, modrý, žlutý, modrý a bílý v poměru 5:1:2:4. Poměr šířky k délce listu je 2:3. K užívání vlajky není nutný souhlas města a je možno ji zakoupit v Informačním centru města Svitavy na náměstí Míru.

Zdroj obrázků č. 2,3: www.svitavy.cz

²¹ www.svitavy.cz [online]. - [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.svitavy.cz/>>.

3.2. Orgány města²²

3.2.1. Zastupitelstvo

Je nejvyšším samosprávným orgánem voleným na 4 roky. Je složeno z členů zastupitelstva města a při stanovování počtu členů se přihlíží k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Pravomoc zastupitelstva obcí vymezuje § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Pro Svitavy je stanoveno 15 až 35 členů.²³

Současné zastupitelstvo se skládá:

Tabulka 1: Členové zastupitelstva

PaedDr. Báča Milan	Sdružení pro město Svitavy
Mgr. Brusenbauch Jiří	ODS
Mgr. Jiří Brýdl	KDU – ČSL
Cvrkal Otmar	Sdružení pro město Svitavy
MUDr. Čadílek Harald	ODS
Mgr. Čuhelová Blanka	Sdružení pro město Svitavy
Mgr. Fikejz Radoslav	Sdružení pro město Svitavy
MUDr. Havíř Pavel	ČSSD
Homolová Blanka	KDU – ČSL
MVDr. Horák Lubomír	ODS
Mgr. Jansa Pavel	ČSSD
MUDr. Kellnerová Ivana	ČSSD
RNDr. Klodner Jaroslav	ODS
Korčák Zdeněk	ČSSD
Koukal Václav	Sdružení pro město Svitavy
Mgr. Kružiková Lidmila	KSČM
Kučera Mario	ČSSD
MUDr. Malý Jan	Sdružení pro město Svitavy
MUDr. Mrvíková Blanka	ODS
Ing. Němec Petr	KSČM
Ing. Říha Leoš	ODS
Mgr. Sezemská Marcela	Sdružení pro město Svitavy
Mgr. Šimek David	Sdružení pro město Svitavy

²² *W*www.svitavy.cz [online]. - [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.svitavy.cz/>>.

²³ *W*www.municipal.cz [online]. - [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW: <http://www.municipal.cz/predpisy/128_00.htm>.

Ing. Špaček Pavel	Sdružení pro město Svitavy
Svach Bohumil	KSČM
JUDr. Vízdal Miloš	ČSSD

Zdroj: www.svitavy.cz

Kontrolní výbor

Výbor je zřízen zastupitelstvem ze zákona. Jeho hlavní náplní činnosti je provádět kontroly plnění usnesení zastupitelstva a rady, dodržování právních předpisů ostatními výbory a městským úřadem na úseku samostatné působnosti. Plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo města.

Kontrolní výbor je tvořen:

- předsedou: Bohumil Švach
- ostatními členy:
 - Pavel Pospíšil
 - Jan Janíček
 - Mgr. Pavel Brandejs
 - Miroslav Cupal

Finanční výbor

Výbor je zřízen zastupitelstvem ze zákona, jeho činnost je úzce zaměřena na hospodaření s rozpočtem, a to ve všech etapách rozpočtového procesu.

V etapě návrhu rozpočtu na příští rok se výbor zabývá hodnocením požadavků na rozpočet výdajů města a objektivním hodnocením reálnosti budoucích příjmů obce.

V etapě hospodaření podle rozpočtu navrhuje opatření, jestliže dochází k překračování příjmů nebo naopak hrozí-li vznik schodku v hospodaření.

Provádí vlastní šetření o hospodaření s rozpočtem, a to také u organizací zřízených městem.

Vyjadřuje se k návrhům cenových map nebo jiných cenových opatření v působnosti obce a k návrhu obecně závazné vyhlášky města, kterou se stanoví místní podmínky uplatnění daně z nemovitostí.

Navrhuje způsob přezkoumání hospodaření města za uplynulý kalendářní rok a vyjadřuje se ke zprávě z tohoto auditu a k vyúčtování hospodaření města.

Sleduje a iniciativně ovlivňuje způsob hospodaření s peněžními fondy města a navrhuje uložení volných peněžních prostředků města na krátké nebo dlouhodobější vklady.

Finanční výbor je tvořen:

- předsedou: Ing. Pavel Špaček
- ostatními členy:
 - Mgr. Jiří Brusenbauch
 - Ing. Václav Olbert
 - Ing. Petr Němec
 - Jindřiška Sejkorová

3.2.2. Rada města

Je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. Rada se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Je usnášení schopná, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. Připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Počet členů je vždy lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat 1/3 počtu členů zastupitelstva.²⁴

Současná rada města je tvořena:

- starostou (Mgr. Brýdl Jiří)
- 1. místopředsedkou (Mgr. Sezemská Marcela)
- místopředsedou (MUDr. Havíř Pavel)
- místopředsedou (RNDr. Klodner Jaroslav)
- dalšími členy:
 - Koukal Václav
 - Ing. Říha Leoš
 - JUDr. Vízdal Miloš

3.2.3. Starosta

Zastupuje obec navenek. Starostu (i místopředsedu) volí do funkcí zastupitelstvo z řad svých členů. Kandidát musí být občan ČR a za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu.

²⁴ *Www.municipal.cz* [online]. - [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW: <http://www.municipal.cz/predpisy/128_00.htm>.

3.2.4. Místostarosta

Současnou místostarostkou je Mgr. Marcela Sezemská.

Obrázek 5: Starosta

Zdroj: www.svitavy.cz

Obrázek 4: Místostarostka

Zdroj: www.svitavy.cz

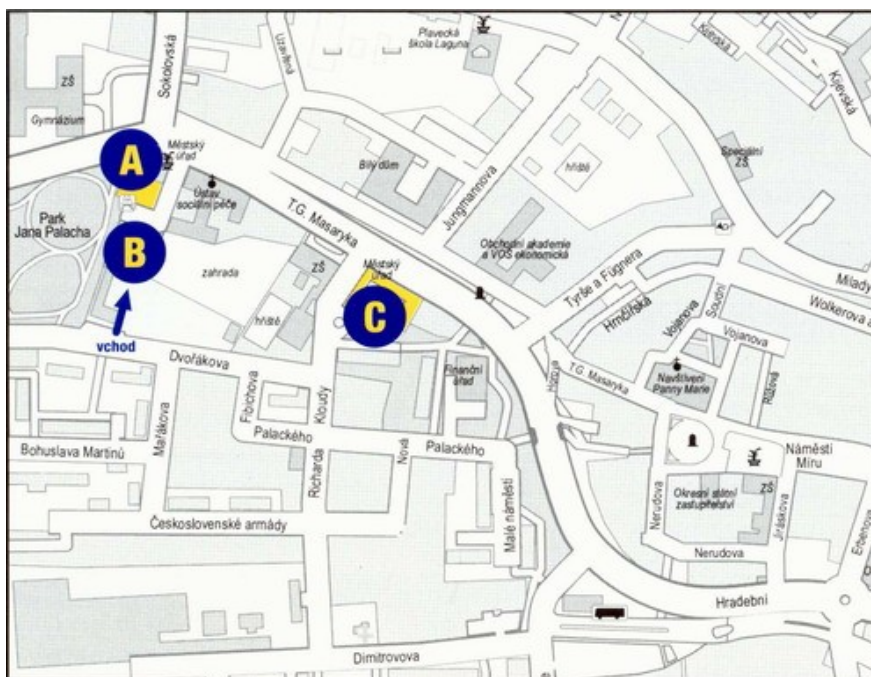
3.3. Městský úřad Svitavy²⁵

Městský úřad (MěÚ) tvoří starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci. MěÚ Svitavy je pověřeným obecním úřadem s rozšířenou působností. Vykonává svou působnost pro město Svitavy a pro okolních 27 obcí (cca 31 000 obyvatel).

MěÚ sídlí v těchto budovách:

- Budova A – ulice T. G. Masaryka 35
- Budova B – ulice Dvořákova 3
- Budova C – ulice T. G. Masaryka 25

Obrázek 6: Mapa – sídla MěÚ

Zdroj: www.svitavy.cz

²⁵ www.svitavy.cz [online]. - [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.svitavy.cz/>>.

Obrázek 7: Langerova vila – sídlo MěÚ

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Svitavy_Langerova_vila.JPG

3.3.1. Tajemník

Tajemník je odpovědný za plnění úkolů MěÚ v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi. Činnosti, které tajemník vykonává, stanovuje § 110 odst. 4, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. V současné době je tajemníkem Bc. Lubomír Dobeš.

3.3.2. Odbor dopravy

Odbor má celkem 12 pracovníků.

Tabulka 2: Vedoucí pracovníci odboru dopravy

Vedoucí odboru	Ing. Miroslav Doseděl
Registr vozidel	Milan Karpíšek
Registr řidičů	Dagmar Suková
Silniční a správní úřad pro silnice II. a III. třídy a místní komunikace	Radek Dirr
Zkušební komisař	Radomil Štrumfa

Zdroj: www.svitavy.cz

Náplň činnosti odboru ve věcech provozu na pozemních komunikacích:

- uděluje a odnímá řidičské oprávnění
- nařizuj přezkoumání zdravotní a odborné způsobilosti držitele řidičského oprávnění
- vydává a vyměňuje řidičské průkazy a mezinárodní řidičské průkaz a vydává jejich duplikáty
- vede registr řidičů a vydává data z registru řidičů oprávněným osobám
- projednává přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

- stanoví místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích ve věcech získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel
- rozhoduje o vydání registrace k provozování autoškoly, o její změně a odnětí
- schvaluje výcvikové vozidlo pro jeho použití k výcviku v autoškole
- provádí zkoušky uchazečů o řidičské oprávnění
- vydává osvědčení profesní způsobilosti řidiče

Náplň činnosti ve věcech podmínek provozu vozidel na pozemních komunikacích:

- vede registr silničních vozidel
- rozhoduje o zápisu silničního vozidla do registru vozidel
- přiděluje silničním motorovým vozidlům registrační značku
- vydává osvědčení o registraci a technický průkaz silničního vozidla
- provádí zápis a výmaz zástavního práva k silničním motorovým vozidlům do registru vozidel a technického průkazu vozidla
- rozhoduje o vyřazení silničního vozidla z provozu
- schvaluje technickou způsobilost jednotlivě dovezeného, vyrobeného nebo přestavěného vozidla
- provádí zápisy údajů v technickém průkazu silničního vozidla
- rozhoduje o udělení a odnětí oprávnění k provozování stanice měření emisí
- vykonává funkci dopravního úřadu pro taxislužbu

Odbor dále vykonává působnost silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu na silnicích II. a III. třídy pro správní obvod Svitavy a místních komunikacích města Svitavy (např. rozhoduje o uzavírkách, překopech a jiných zvláštních užívání silnic).

3.3.3. Odbor financí

Odbor má celkem 13 pracovníků.

Tabulka 3: Vedoucí pracovníci odboru financí

Vedoucí odboru	Ing. Helena Koudelková
Oddělení účetnictví	Marie Synková
Oddělení exekuční	Ing. Petr Zahradník

Zdroj: www.svitavy.cz

Náplň činnosti odboru:

- sestavuje rozpočet města a jím zřízených organizací
- zpracovává ekonomické rozborů města a jím zřízených organizací a předkládá je orgánům města
- vyhotovuje návrhy pro provedení rozpočtových opatření schváleného rozpočtu orgánům města, provádí realizaci usnesení vzešlých z těchto návrhů a následné zaúčtování
- připravuje podklady pro včasné požádání o přezkoumání hospodaření města
- poskytuje metodický a administrativní servis pro činnost finančního výboru
- zpracovává podklady pro finanční vypořádání ve vztahu ke státnímu rozpočtu a rozpočtu kraje
- vede evidenci projektů, sleduje jejich čerpání a plnění specifických podmínek pro poskytnutí dotace
- sleduje a analyzuje aktuální finanční situaci města, vyhodnocuje stav finančních prostředků a předkládá vedení města návrhy na jejich využití, sleduje využití bankovních služeb pro potřeby města
- vede účetnictví města včetně organizačních složek, provádí účetní operace, platební a zúčtovací styk
- provádí úhrady faktur, sleduje termíny splatnosti došlých faktur
- provádí výpočet úroků z prodlení, penále, popř. dalších sankcí pro správce příjmů
- vede evidenci, vydává a vyúčtovává stvrzenky, pokutové bloky a šekové knížky
- provádí přepočty hotovosti z parkovacích automatů, odsouhlasení se stavem mincí uvedeným na výběrovém lístku a odvádí hotovost na účet města
- připravuje podklady pro zřízení účtů (úvěry, dotace, státní fondy)
- vede evidenci a sleduje termíny úhrad kupních smluv mimo prodej bytů, případně provádí penalizaci
- provádí likvidaci tuzemských cestovních příkazů
- připravuje a vyúčtovává zahraniční pracovní cesty
- zajišťuje kontrolní a metodickou činnost v účetnictví MěÚ, příspěvkových organizací a organizačních složek zřízených městem
- provádí následnou veřejnoprávní kontrolu hospodaření příspěvkových organizací ve spolupráci s útvarem interního auditu

- zpracovává poskytování příspěvků a dotací organizacím, které jsou městem zřízeny a založeny
- metodicky zajišťuje inventarizaci majetku, společně s inventarizační komisí řídí její průběh a zpracovává konečné výsledky
- zajišťuje výplatu sociálních dávek prostřednictvím poštovního úřadu a home bankingu
- připravuje podklady pro daňové přiznání k dani příjmu PO, za město zpracovává přiznání k dani z nemovitosti a zajišťuje agendu daně z přidané hodnoty a zpracovává přiznání k této dani
- provádí sesouhlasení (kontrolu) předpisů a plateb v podsystému „příjmy“
- vyhotovuje statistické výkazy o majetku města pro ČSÚ
- zajišťuje plnění úkolů, které jsou vymezeny zákonem o loteriích a jiných podobných hrách v platném znění
- vymáhá nedoplatky a dluhy ve stanovené lhůtě nezaplacené, pokud jejich vymáhání není svěřeno jinému odboru
- připravuje smlouvy o sdružení finančních prostředků, darovací smlouvy, smlouvy o poskytnutí dotace nebo příspěvku, smlouvy o půjčce a jiné
- připravuje podklady pro uzavření smlouvy o pojištění majetku města a pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla a podklady pro uzavření úvěrových smluv
- zajišťuje vyřizování pojistných událostí ve spolupráci s příslušným příkazcem, s výjimkou služebních motorových vozidel
- provádí výpočet valorizace nájemného u nebytových prostor
- zajišťuje naplňování zákona o cenách

3.3.4. Odbor investiční

Celkový počet pracovníků je 5 a vedoucím odboru je Ing. Milan Oblouk.

Náplň činnosti odboru:

- zpracovává rozvojové záměry města
- podílí se na realizaci ekonomického rozvoje města, včetně marketingu, jednání s investory a obsazování průmyslové zóny
- zajišťuje koordinaci rozvojových projektů města, včetně přípravy žádosti o podporu ze státního rozpočtu a z fondů EU

- zajišťuje administrativní přípravu jednání orgánů Mikroregionu Svitavsko a realizaci jejich rozhodnutí
- vypisuje urbanisticko-architektonické soutěže pro řešení stavebních celků, zabezpečuje jejich průběh, včetně vyhodnocení
- zpracovává podklady pro vypsání veřejné soutěže na všechny ostatní městské stavby, rekonstrukce, modernizace, ZTV, u nichž je město investorem a zabezpečuje jejich průběh, včetně vyhodnocení a přípravy podkladů pro investiční komisy rady města
- spolupracuje se smluvními partnery při přípravě dokladů pro realizaci staveb v návaznosti na stavební řízení (územní, stavební a kolaudační řízení) a jedná v této záležitosti s orgány státní správy a účastníky správních řízení
- připravuje podklady pro žádosti o investiční a neinvestiční dotace, sleduje a dodržuje podmínky stanovené poskytovatelem dotace a zajišťuje závěrečné vyhodnocení jednotlivých akcí, na které byla poskytnuta státní dotace
- zajišťuje funkci technického dozoru v případě staveb, jejichž investorem je město či správci majetku města

3.3.5. Odbor pro projednávání přestupků

Na tomto odboru pracují celkem 3 pracovníci, vedoucím odboru je Daniela Hrnčířová.

Náplň činnosti odboru:

- projednává přestupky, jejichž skutková podstata je vymezena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo v jiném právním předpise, pokud nejsou svěřeny náplní činností jinému z odborů MěÚ nebo zvláštním zákonem jinému orgánu veřejné správy
- vypracovává zprávy o občanech města na základě žádosti orgánů činných v trestním řízení, občanskoprávním řízení, orgánů státní správy a organizací, stanoví-li tak obecně závazný předpis
- zabývá se stížnostmi občanů, které se týkají občanského soužití

3.3.6. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Na tomto odboru vykonává práci 18 pracovníků.

Tabulka 4: Vedoucí pracovníci odboru sociálních věcí a zdravotnictví

Vedoucí odboru	Šárka Řehořová
-----------------------	-----------------------

Oddělení dávek sociální péče	Eva Huschková
Oddělení sociálních služeb	Zuzana Čížková
Oddělení sociální prevence a sociálně právní ochrany	Světлана Richtrová

Zdroj: www.svitavy.cz

Náplň činnosti odboru:

- na úseku dávek sociální péče rozhoduje a zabezpečuje výplatu příspěvků:
 - poskytovaných v souladu s prováděcí vyhláškou č. 182/1991 Sb.
 - zabezpečuje poradenství v oblasti pojištění a důchodů
 - vede evidenci občanů nacházejících se v hmotné nouzi
 - rozhoduje o přiznání mimořádných výhod (agenda průkazů TP, ZTP, ZTP/P z OkÚ)
 - vede evidenci pohledávek na dávkách sociální péče a zajišťuje jejich vymáhání
 - zajišťuje dispensární péči a sociální péči v terénu
 - rozhoduje ve správním řízení o ustanovení zvláštního příjemce důchodových dávek dle zákona č. 582/1991 Sb.
 - rozhoduje o přiznání dávek pomoci v hmotné nouzi
 - příspěvek na živobytí
 - doplatek na bydlení
 - okamžitá mimořádná pomoc
- rozhoduje o přiznání příspěvku na péči
- kontroluje řádné využití příspěvku na péči
- rozhoduje o umístění matky s dítětem do nouzové ubytovny provozované OS ČČK, rozhoduje o přijetí do noclehárny pro bezdomovce
- dává doporučení k uzavření smlouvy o nájmu v bytě zvláštního určení (Felberova 31, Mánesova 6)
- realizuje opatření na ochranu dětí, včetně výkonu opatrovnictví a poručenství, zabezpečuje přípravu osob pro náhradní rodinnou péči a pěstounskou péči, rozhoduje o předpěstounské a předadopční péči
- podává podněty na zahájení trestního stíhání osob pověřených výchovou dítěte při podezření ze spáchání trestného činu proti dítěti, podává žaloby na zahájení paternitního sporu, včetně zastupování dítěte
- podává návrh soudu na nařízení předběžného opatření dle § 76a občanského soudního řádu

- provádí šetření v rodinách, ve školách a ve zdravotnických zařízeních
- spolupracuje s ošetřujícími lékaři dětí a s jinými státními orgány, především úřadem pro mezinárodně právní ochranu dětí a mládeže, orgány činnými v trestním řízení, s nápravně výchovnými ústavy, zdravotnickými zařízeními, občanskými sdruženími, církvemi, charitativními a jinými organizacemi
- poskytuje komplexní sociálně-právní a výchovné poradenství dětem i rodičům, včetně intervence při sepisování běžných návrhů k soudům
- sleduje vývoj obtížně vychovatelných nezletilců a mladistvých, u nichž byl nařízen dohled, provádí návštěvy v rodinách, nad kterými byl stanoven dohled, podává podněty a návrhy na zahájení řízení o nařízení ústavní a ochranné výchovy, zdravotnickými a školskými zařízeními
- zabezpečuje pomoc občanům propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody a občanům, proti nimž je vedeno trestní řízení, občanům závislým na alkoholu a jiných toxikomaniích, občanům propuštěným ze školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy po dosažení zletilosti; poskytuje těmto občanům peněžité a věcné dávky
- zajišťuje výkon funkce opatrovníka osobám zbaveným, či omezeným ve způsobilosti k právním úkonům v těch případech, kdy bylo opatrovníkem ustanoveno město Svitavy
- rozhoduje o poskytování sociální péče ve zdravotnických zařízeních
- zajišťuje výrobu a distribuci receptů a žádanek na léčivé přípravky obsahující omamné látky skupiny 1 a psychotropní skupiny 2

3.3.7. Odbor správy majetku

Odbor má celkem 10 pracovníků.

Tabulka 5: Vedoucí pracovníci odboru správy majetku

Vedoucí odboru	Ing. Petr Vítek
Oddělení majetkové	Jaroslava Lindušková
Oddělení bytové	Ing. Alena Tomášková

Zdroj: www.svitavy.cz

Náplň činnosti majetkového oddělení:

- eviduje žádosti o prodej a pronájem nemovitostí z majetku města
- zveřejňuje záměry města prodat nebo pronajmout nemovitý majetek města

- zajišťuje všechny úkony spojené s pronájmem nebytových prostor, kromě těch, které na základě svých náplní činností zajišťují ostatní odbory a oddělení (bytové, financí a informatiky)
- připravuje materiály pro jednání majetkoprávní komise a zajišťuje naplnění jejích usnesení
- zpracovává a eviduje majetkoprávní akty, kde na jedné straně je účastníkem město Svitavy
- zajišťuje návrhy na vklad a záznam do katastru nemovitostí a s tím spojené úkony
- připravuje podklady pro prodej nemovitostí ve veřejném výběrovém řízení
- připravuje majetkoprávní podklady pro vyřizování restitucí
- vede evidenci a ukládá veškerou fotodokumentaci o městě
- zajišťuje činnosti spojené s výkonem funkce manažera průmyslové zóny

Náplň činnosti bytového oddělení:

- na úseku správy domů a bytů:
 - zajišťuje správu, provoz a opravy bytových a nebytových domů, příp. jednotlivých bytů ve vlastnictví města Svitavy
 - zajišťuje správu domů a bytů ve vlastnictví jiných subjektů podle mandátních, příkazních a jiných smluv
 - vede agendu seznamu žadatelů o byty, pro bytovou komisi připravuje podklady pro sestavování návrhů bytových pořadníků a pořadníků bytových náhrad
 - provádí veškeré úkony spojené s obsazováním uvolněných bytů, zejména předává byty i nebytové prostory novým nájemcům a přebírá je zpět při skončení nájmu
 - vydává souhlas k podnájům bytů v majetku města
 - zajišťuje ochranu subjektivních občanských práv dle § 5 občanského zákoníku v případě bytů a nebytových prostor města a domů a bytů jiných vlastníků, ve kterých zajišťuje správu na základě mandátních, příkazních a jiných smluv
 - vyhotovuje roční a čtvrtletní plány oprav a údržby dle důležitosti a finančních možností
 - uzavírá smlouvy a řeší aktuální problémy při dodávkách tepla a TUV

- uzavírá smlouvy a zadává práce zhotovitelům oprav a poskytovatelům služeb při zabezpečování správy domů
- vyhotovuje nájemní smlouvy na byty, jejich změny a dodatky s výpočtem nájemného podle zásad vydaných vlastníkem s promítnutím cenových změn v nájemném a zálohách na služby
- na úseku ekonomiky:
 - vymáhá veškeré pohledávky z nájemného, tepla, vody, služeb;
 - provádí vyúčtování záloh na služby, teplo a teplou užitkovou vodu;
 - při správě domů a bytů jiných vlastníků než města Svitavy provádí vyúčtování záloh na služby, teplo a TUV a příspěvků skládaných na opravy a údržbu objektů těmito vlastníky, včetně konání shromáždění vlastníků podle platných předpisů;
- garance obecně závazných právních předpisů vydaných městem:
 - zodpovídá za stav, aktualizaci, výklad a realizaci vyhlášky o fondu rozvoje bydlení

3.3.8. Odbor školství a kultury

Na tomto odboru jsou zaměstnání celkem 4 pracovníci a vedoucím je Mgr. Jiří Petr.

Náplň činnosti odboru:

- metodicky řídí příspěvkové organizace SKS (Středisko kulturních služeb), MMG (Městské muzeum a galerie) a MK (Městská knihovna) Svitavy
- organizuje činnost pracovní skupiny pro pořádání slavnostních obřadů
- organizačně zajišťuje vyhlásování ankety „Sportovec roku“ a ankety „Student a žák roku“
- organizuje výměnné akce se zahraničními partnery
- vykonává veřejno-správní finanční kontrolu podle směrnice rady města „Systém finanční kontroly“
- je gestorem obecně závazných vyhlášek města o zabezpečování záležitostí veřejného pořádku, o stanovení školských obvodů základních škol zřizovaných městem
- na úseku školství:
 - zpracovává návrh rozpisu rozpočtu, rozbory hospodaření, zajišťuje podklady pro sumarizaci účetní závěrky a účetních a finančních výkazů, shromažďuje

- a zpracovává data z dokumentace a evidencí za školy a školská zařízení zřizované v obvodu jeho působnosti.
- zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční výdaje spojené s provozem a údržbou školských zařízení
 - na úseku kultury:
 - eviduje pořádání veřejných produkcí, estrádních, artistických podniků a podniků lidové zábavy včetně tanečních zábav
 - vede evidenci kulturních památek na území města
 - vede evidenci válečných hrobů, které jsou ve správním obvodu
 - na úseku sportu a mládeže:
 - poskytuje metodický servis komisi pro výchovu a vzdělání a komisi pro tělovýchovu a sport
 - vede agendu programu podpory pracovníků s mládeží
 - vede agendu spojenou s poskytováním příspěvků na činnost sportovních oddílů a klubů na území města

3.3.9. Odbor vnitřních věcí

Odbor má celkem 27 pracovníků.

Tabulka 6: Vedoucí pracovníci odboru

Vedoucí odboru	Bc. Milena Brzoňová
Oddělení všeobecné vnitřní správy	Ing. Pavla Velecká
Oddělení spisové služby	Ilona Kociánová
Oddělení hospodářské správy	Jiří Zelinka

Zdroj: www.svitavy.cz

Náplň činnosti odboru:

- zajišťuje agendu voleb, referenda, občanských průkazů, cestovních dokladů, evidence obyvatel a rodných čísel
- poskytuje oprávněným osobám výpisy z informačního systému evidence obyvatel
- zajišťuje agendu ohlášení změny místa trvalého pobytu, vč. správního řízení zrušení údaje o místě trvalého pobytu
- zajišťuje realizaci a aplikaci práva shromažďovacího
- zajišťuje výkon matriční agendy

- zprostředkovává podávání žádostí o vydání osvědčení nebo potvrzení o státním občanství
- ve spolupráci s odborem výstavby připravuje podklady pro označení částí města, ulic, veřejných prostranství a číslování domů vč. přestupkového řízení na tomto úseku; zajišťuje indexy pro nově postavené domy
- projednává správní delikty podle zákona o užívání státních symbolů
- přijímá ohlášení o konání veřejné sbírky na území města Svitavy a zajišťuje s tím spojené úkony
- ověřuje shodu opisu nebo kopie s listinou a pravost podpisu
- zajišťuje agendu obecní symboliky
- zajišťuje hospodářskou správu
- zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany a zabezpečuje úkoly obce v samostatné a přenesené působnosti na úseku požární ochrany
- zajišťuje spisovou službu pro městský úřad, městskou policii, organizační složky města a úřední desku městského úřadu
- vydává ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy
- zajišťuje agendu ztrát a nálezů
- zajišťuje elektronickou podatelnu
- zajišťuje kontaktní místo Czech POINT – vydává ověřené výstupy z evidence katastru nemovitostí, obchodního rejstříku, veřejné části živnostenského rejstříku a Rejstříku trestů
- přijímá, ověřuje a odesílá žádosti o výpis z evidence Rejstříku trestu, které nelze vydat na kontaktním místě Czech POINT

3.3.10. Odbor výstavby

Má celkem 9 pracovníků a vedoucím odboru je Pavel Čížek.

Náplň činnosti odboru:

- zajišťuje pořizování územně plánovací dokumentace pro město a správní území
- podílí se na realizaci ekonomického rozvoje města, vč. marketingu, jednání s investory a obsazování průmyslové zóny

- ve svěřeném správním obvodu provádí úkony, které jsou svěřeny stavebním úřadům zákonem o územním plánování a stavebním řádu a prováděcími předpisy k tomuto zákonu
- ve spolupráci s odborem vnitřních věcí zajišťuje podle zvláštních předpisů přidělování čísla popisného novostavbám, čísel evidenčních a orientačních a vede jejich centrální evidenci
- provádí přestupková řízení na úseku stavebního zákona
- řeší stížnost občanů a organizací na úseku výstavby a územního řízení
- zodpovídá za tvorbu digitální technické mapy města a vzájemnou výměnu dat s návaznými správci inženýrských sítí
- zpracovává datové i grafické výstupy jako podklady pro koncepční rozhodování orgánů města
- zpracovává grafické podklady pro případné komerční využití

3.3.11. Odbor životního prostředí

Odbor má celkem 10 pracovníků.

Tabulka 7: Vedoucí pracovníci odboru

Vedoucí odboru	Ing. Marek Antoš
Oddělení ochrany přírody, lesa a ZPF	Ing. Renata Karlíková
Oddělení vodního a odpadového hospodářství a ochrany ovzduší	Ing. Václav Košňar

Zdroj: www.svitavy.cz

Náplň činnosti odboru:

- zabezpečuje správu na úsecích ochrany zemědělského půdního fondu, ochrany lesa a myslivosti, ochrany přírody a krajiny, ochrany zvířat, vodního hospodářství, odpadového hospodářství a ochrany ovzduší
- zabezpečuje součinnost s TSMS při posuzování zásahů ve veřejné zeleni (kácení, udržování a obnova)
- poskytuje metodický a administrativní servis ekologické komisi
- provádí řízení a ukládá pokuty dle zákona o obcích v případech, kdy právnická osoba nebo osoba, která je podnikatelem, neudržuje čistotu a pořádek na pozemku, který užívá nebo vlastní, tak, že naruší vzhled obce nebo znečistí veřejné prostranství, naruší

životní prostředí ve městě nebo odloží věc mimo vyhrazené místo, pokud tato působnost není svěřena ve speciálních případech jinému odboru

- zajišťuje hospodaření v městských lesích
- zabezpečuje chod městského útulku pro opuštěné psy
- vydává a odebírá rybářské lístky

Garance obecně závazných předpisů vydaných městem:

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (část týkající se zákazu znečišťování veřejného prostranství a poškozování veřejné zeleně)
- místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Svitavy, včetně systému nakládání se stavebním odpadem
- a projednává jiné správní delikty při porušení těchto vyhlášek

3.3.12. Odbor živnostenský

Na odboru pracuje celkem 6 pracovníků a vedoucím odboru je Radim Grim.

Náplň činnosti odboru:

- vykonává agendu Centrálního registračního místa pro podnikatele
- provádí úkony v rozsahu daném živnostenským zákonem v oblasti živností koncesovaných, živností ohlašovacích volných, řemeslných, vázaných a živností provozovaných průmyslovým způsobem
- vykonává živnostenskou kontrolu a ukládá pokuty za porušení povinností podle živnostenského zákona
- vykonává dozorovou činnost nad dodržování povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele, dále nad zákonem o spotřebních daních, v rozsahu daným těmito zákony
- provádí kontrolu příslušných ustanovení a projednává správní delikty provozovatelů ve smyslu zákona o ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami

- vede živnostenský rejstřík, posuzuje prokázání právního zájmu a zpracovává výpisy z tohoto rejstříku
- je dotčeným orgánem státní správy v územním a stavebním řízení, týká-li se toto řízení koncesovaných živností, živností ohlašovacích volných, řemeslných, vázaných a živností provozovaných průmyslovým způsobem
- plní další úkoly stanovené obecním živnostenským úřadům zvláštními právními předpisy
- vede evidenci osob podnikajících v zemědělství
- vykonává agendu týkající se prodeje zboží a poskytování služeb dle vyhlášky města Svitavy o místních poplatcích a tržního řádu

3.3.13. Odbor kancelář starosty a tajemníka

V současné době je vedením odboru pověřen tajemník MěÚ Bc. Lubomír Dobeš až do jmenování nového vedoucího. Odbor má celkem 15 pracovníků.

Náplň činnosti odboru:

- technicky, organizačně a administrativně zabezpečuje jednání zastupitelstva města a rady města, vypracovává zápisy z jednání těchto orgánů a jejich usnesení
- vede centrální evidenci vyřizování žádostí o poskytnutí informací
- vede evidenci vyhlášek města
- ve spolupráci s organizacemi založenými a zřízenými městem zajišťuje agendu výkonu trestů obecně prospěšných prací
- zajišťuje ochranu subjektivních občanských práv dle § 5 občanského zákoníku v celém správním obvodu pověřeného úřadu, s výjimkou případů, kdy tuto ochranu zajišťuje odbor bytový
- v souladu se zvláštní směrnicí rady města zajišťuje provádění vnitřních kontrol chodu úřadu a odborný a administrativní servis pro kontrolní výbor
- vede personální a mzdovou agendu zaměstnanců města
- zajišťuje činnost na úseku prevence kriminality
- zabezpečuje výkon státní správy v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy
- zabezpečuje přípravu a realizaci úkolů v oblasti zajištění obrany státu a řešení vojenských krizových situací za stavu ohrožení státu a válečného stavu

- zajišťuje naplňování působností plynoucích městu z krizového zákona a zákona o utajovaných informacích
- zajišťuje vydávání městského zpravodaje Naše město, komunikaci představitelů města se sdělovacími prostředky a vytváří podmínky pro jednotnou propagaci a prezentaci města navenek

3.4. Městská policie

Městská policie sídlí v budově MěÚ na ulici T. G. Masaryka 35. Ve Svitavách je celkem 16 strážníků, velitelem je Bc. Karel Čupr.

- dohlíží na dodržování právních předpisů na ochranu veřejného pořádku
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití
- odhaluje přestupky v rozsahu daném zákonem o přestupcích a projednává přestupky v blokovém řízení
- upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a činí opatření k nápravě
- provozuje pult centralizované ochrany a městský kamerový systém - přispívá k bezpečnosti a ochraně osob a majetku
- podílí se na prevenci kriminality, pomáhá v rámci integrovaného záchranného systému
- pomáhá při zajišťování kulturních sportovních a společenských akcí, konaných na veřejných prostranstvích
- zajišťuje některé úkoly pro jiné orgány a organizace (soud, školy, MěÚ)
- přispívá v rozsahu zákona o obecní policii nebo jiných zákonů k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, včetně měření rychlosti
- dohlíží na výkon obecně prospěšných prací

Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo jiného zákona zejména:

- plní úkoly vyplývající ze zákona o obecní policii, zákona o obcích, zákona o provozu na pozemních komunikacích, zákona o přestupcích, zákona o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- strážníci používají svých oprávnění ke spolupráci s odbory městského úřadu, s Policií ČR, případně ke spolupráci s dalšími úřady ve městě

- účastní se projektů prevence kriminality
- podílí se na pořádání preventivních výchovných akcí
- pomáhá v rámci integrovaného záchranného systému

Oprávnění strážníků, v mezích zákonů č. 553/1991 Sb., o obecní policii, č. 361/2000 Sb., o silničním provozu a č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zahrnuje:

- oprávnění požadovat prokázání totožnosti
- oprávnění předvést osobu
- oprávnění odebrat zbraň
- zakázat vstup na určená místa
- otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor
- oprávnění odejmout věc
- oprávnění použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla
- oprávnění vstupu do živnostenských provozoven
- oprávnění použít donucovací prostředky, případně služební zbraň
- oprávnění zastavovat vozidla
- oprávnění nařídít odtah vozidel
- oprávnění zjišťovat přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky vyjmenovaným osobám pomocí dechové zkoušky a z toho vyplývající následující úkony

Při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů je městská policie povinna:

- dbát cti vážnosti a důstojnosti osob
- dbát cti, vážnosti i své vlastní
- nesmí připustit, aby osobám vznikla touto činností bezdůvodná újma
- případný zásah do práv a svobod osob nesmí překročit míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem
- v pracovní době je strážník v mezích zákona č. 553/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiná opatření, je-li páčán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt anebo je důvodné podezření z jejich páčání
- prokázat svoji příslušnost k městské policii
 - uniformou
 - služebním průkazem
 - prohlášením

- prohlásit odpovídající výzvu
- zachovávat mlčenlivost
- jiné povinnosti vyplývající za zákroků, úkonů či použití donucovacích prostředků, případně služební zbraně

3.5. Krizový štáb

Krizový štáb města Svitavy je pracovní orgán starosty k řešení krizových situací na území správního obvodu města Svitavy. Krizový štáb svolává starosta operativně, zejména k projednání zásadních záležitostí týkajících se krizové situace a přijetí krizových opatření spojených s nezbytným omezením základních práv a svobod.

Členy krizového štábu jsou členové bezpečnostní rady, vedoucí pracovních skupin krizového štábu, zástupci složek IZS a odborníci s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace.

3.6. Bezpečnostní rada

Bezpečnostní rada je koordinační orgán pro přípravu na krizové situace. Její vznik a úkoly jsou vymezeny v § 21, 24 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a v § 8, 9 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., o krizovém řízení. Bezpečnostní rada vyhodnocuje stávající stav, připravenost na řešení mimořádných událostí a krizových situací a stanovuje úkoly na pravidelných jednáních, které se konají nejméně 2x ročně.

Složení bezpečnostní rady:

- Mgr. Jiří Brýdl – starosta
- Mgr. Marcela Sezemská – místostarostka
- Bc. Lubomír Dobeš – tajemník
- plk. Ing. Ota Hřebíček – vedoucí odboru vnější služby PČR Svitavy
- plk. Ing. Oldřich Jedlička – ředitel hasičského záchranného sboru Pardubického kraje, územní odbor Svitavy
- MUDr. Igor Paar – ředitel Územního odboru Svitavy, Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje
- Bc. František Moravec – tajemník bezpečnostní rady
- Bc. Karel Čupr – velitel Městské policie Svitavy

Závěr

V posledních dnech druhé světové války probíhalo přebírání moci z rukou Němců vznikajícími revolučními národními výbory. Státní uspořádání bylo obnoveno tak, jak vypadalo před zářím 1938, tzn., že byly obnoveny soudní a politické okresy, a soudní okres Svitavy náležel k politickému Moravskotřebovskému okresu. Po vysídlení německého obyvatelstva ze Svitav bylo zapotřebí obnovit chod města po stránce správní, kdy se nejdříve ustavovali místní správní komise a poté místní národní výbory. V oblasti průmyslu a obchodu se Svitavy brzy staly sídlem nově vznikajících podniků a družstev. Nezahálelo ani kulturní odvětví, tělovýchova a sport. Byly zrekonstruovány stávající školy a založeny nové, především učňovské obory, jak pro chlapce tak dívky. Veškerý hospodářský vývoj probíhal na základě plánů ÚV KSČ a svitavští občané se podle svého nejlepšího svědomí snažili plnit tyto plány se značným přesahem. Tento rozvoj znamenal, že se do Svitav stěhovali lidé z okolních měst, ale i z různých koutů republiky.

Samostatným politickým okresem se Svitavy staly až v roce 1949, kdy proběhlo nové územní uspořádání a přešlo se ze zemského systému na krajský. Bylo ustanoveno 19 krajů, které se dále dělily na 270 okresů. Svitavy byly začleněny do Brněnského kraje.

K novému rozdělení státu došlo v roce 1960. Byl zredukován počet okresů a krajů a Svitavy se staly jedním velkým okresem, který zahrnoval i podstatné části okresů Litomyšl, Polička a Moravská Třebová. Kvůli snížení počtu krajů Svitavy náležely do Východočeského kraje s krajským městem Hradec Králové.

Po pádu komunistické strany v roce 1989 bylo potřeba zreorganizovat veřejnou správu. Dělo se tak na základě reformy, která probíhala od roku 1990 a završena byla v roce 2003. Základem bylo oddělit státní správu od samosprávy. Po zrušení MěstNV ve Svitavách zde působil OKÚ a MěÚ. Završením první etapy reformy veřejné správy bylo zřízení 14 krajů a Svitavy se staly součástí Pardubického kraje. V druhé etapě byly zrušeny OKÚ a jejich kompetence přešly na obce s rozšířenou působností a krajské úřady. Ze zrušeného OKÚ ve Svitavách přecházeli úředníci na jednotlivé odbory MěÚ a jejich počet byl navýšen téměř o 100 %.

Okres Svitavy v současnosti zahrnuje 116 obcí, z toho je 7 měst a 1 městys. Svitavy jsou důležitým průmyslovým centrem, kde velkou úlohu hraje strojírenství a textilní průmysl. Tvoří kulturní a správní centrum pro dalších 26 obcí.

Srovnání jednotlivých fází vývoje města by bylo možné, pokud by probíhaly za stejné politické situace ve státě. Dovolují si ale tvrdit, že občané Svitav se v každém případě snažili

vést své město k rozvoji a všeobecnému blahobytu, ať už v době, kdy u moci byla komunistická strana, či v demokratické společnosti.

Seznam použité literatury

Literární zdroje:

- [1] BARTOŠ, J., aj. *Svitavy – dějiny a současnost města*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1987. 256 s.
- [2] BARTOŠ, J., SCHULZ, J., TRAPL, M. *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 – 1960*. Ostrava. Nakladatelství Profil. 1976
- [3] CHARBUSKÝ, M. *Veřejná správa: správa měst a obcí*. 1. vydání. Pardubice. Univerzita Pardubice. 2004. 85 s. ISBN 80-7194-690-7
- [4] FIKEJZ, R., VELEŠÍK, V. *Kronika města Svitavy*. 1. vydání. Svitavy. Město Svitavy a Městské muzeum a galerie ve Svitavách, 2006. 396 s. ISBN 80-239-7488-2.
- [5] FIKEJZ, R. *Zmizelá Morava – Svitavy*. 1. vydání. Praha – Litomyšl. Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka, 2010. 76 s. ISBN 978-80-7432-024-8
- [6] GLOSER, J. *Místopis okresu Svitavy*. 1. vydání. Svitavy. Okresní pedagogické středisko. 1982. 77 s.
- [7] KOCOUREK, L. *Správa v českých zemích a v Československu v letech 1848 – 2005: historický přehled*. 1. vydání. Praha. Vysoká škola finanční a správní. 2007. 105 s. ISBN 978-80-86754-75-8
- [8] KOPECKÝ, J. *Svitavy a jejich kraj v minulosti*. 1. vydání. Moravská Třebová. Knihtiskárna v Moravské Třebové v národní správě. 1946. 51 s.
- [9] MATES, P., MATULA, M. *Kapitoly z dějin a teorie veřejné správy*. 3. vydání. Praha. Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. 112 s. ISBN 80-7079-407-0.
- [10] NEKUDA, V. *Moravskotřebovsko, Svitavsko*. 1. vydání. Brno. Muzejní a vlastivědná společnost. 2002. 843 s. ISBN 80-7275-026-7
- [11] RŮŽIČKA, J. s kolektivem. *Okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli, průvodce po fondech a sbírkách*. 1. vydání. Hradec Králové. Nakladatelství Kruh, 1972. 496 s.
- [12] *Svitavy – 700 let města: vlastivědný sborník*. Brno. Krajské nakladatelství. 1956. 108 s. ISBN brož.
- [13] VIDLAKOVÁ, O. *Reformy veřejné správy*. 1. vydání. Pardubice. Univerzita Pardubice, 2000. 140 s. ISBN 80-7194-290-1

Elektronické zdroje:

- [14] *W*www.svitavy.cz [online]. - [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.svitavy.cz/>>.

- [15] *Www.municipal.cz* [online]. - [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW: <http://www.municipal.cz/predpisy/128_00.htm>.
- [16] *Www.svitavskoweb.cz* [online]. - [cit. 2010-03-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.svitavskoweb.cz/clanek-o-regionu.asp?id=73&referer=http%3A%2F%2Fwww%2Egoogle%2Ecz%2Fsearch%3Fq%3Dhistorie%2Bve%25C5%2599ejn%25C3%25A9%2Bspr%25C3%25A1vy%2Bve%2BSvitav%25C3%25A1ch%26rls%3Dcom%2Emicrosoft%3Acs%3AIE%2DSearchBox%26ie%3DUTF%2D8%26oe%3DUTF%2D8%26sourceid%3Die7%26rlz%3D1I7ADFA%5Fcs%26redir%5Fesc%3D%26ei%3DV3mnS6P3BYH9sQbEmIjVAQ>>.
- [17] *Www.zwittau.cz* [online]. - [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.zwittau.cz/WEB/datahist.htm>>.
- [18] *Http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Svitavy_Langerova_vila.JPG* [online]. - [cit. 2010-03-25]. Dostupné z WWW: <www.cs.wikipedia.org>.

Seznam zkratek

ČSÚ	Český statistický úřad
IZS	Integrovaný záchranný systém
MěstNV	Městský národní výbor
MěÚ	Městský úřad
MNV	Místní národní výbor
NF	Národní fronta
OF	Občanské fórum
OKN	Okresní národní výbor
OKÚ	Okresní úřad
OS ČČK	Oblastní spolek Českého červeného kříže
PO	Právnícká osoba
ÚV KSČ	Ústřední výbor Komunistické strany československé
ZNV	Zemský národní výbor
SKS	Středisko kulturních služeb
TUV	Teplá užitková voda
ZTV	Zóna technické vybavenosti
OS ČČK	Oblastní spolek Českého červeného kříže
MMG	Městské muzeum a galerie
MK	Městská knihovna
TSMS	Technické služby města Svitavy

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa	23
Obrázek 2: Znak města	24
Obrázek 3: Vlajka města.....	24
Obrázek 4: Místostarostka	28
Obrázek 5: Starosta.....	28
Obrázek 6: Mapa – sídla MěÚ.....	28
Obrázek 7: Langerova vila – sídlo MěÚ	29

Seznam tabulek

Tabulka 1: Členové zastupitelstva	25
Tabulka 2: Vedoucí pracovníci odboru dopravy	29
Tabulka 3: Vedoucí pracovníci odboru financí	30
Tabulka 4: Vedoucí pracovníci odboru sociálních věcí a zdravotnictví	33
Tabulka 5: Vedoucí pracovníci odboru správy majetku.....	35
Tabulka 6: Vedoucí pracovníci odboru	38
Tabulka 7: Vedoucí pracovníci odboru	40